

Održano savjetovanje Tekstilna znanost i gospodarstvo 2024

Digitalna moda bila je tema šesnaestog po redu znanstveno-stručnog savjetovanja Tekstilna znanost i gospodarstvo (TZG) u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta. Pozvana predavanja stručnjaka iz različitih područja, panel diskusije, kao i zbornik radova istakla su neophodnost interdisciplinarnе suradnje unutar akademske zajednice i gospodarskog sektora. Nakon uvodnog govora predsjednice organizacijskog odbora TZG 2024 prof. dr. sc. Katarine Nine Simončić, dekanice Tekstilno-tehnološkog fakulteta prof. dr. sc. Anice Hurse Šajatović i prorektora za poslovanje i digitalizaciju Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislava Bolanče uslijedilo je predavanje prof. dr. sc. Žarka Paića na temu „Tehnosfera kao post-digitalna moda - o kreativnome dizajnu tijela“. Profesor Paić je u predavanju dao društveno-humanističku perspektivu u analizi digitalne mode kroz primjenu interdisciplinarnog pojma tehnosfere. Pozivajući se na brojne velike mislioce 20. stoljeća, te ističući ključne modne dizajnere 1990-ih i 2000-ih, prof. dr. sc. Paić je dao koncizan pregled promjene paradigme u razumijevanju ljudskog tijela, mode i digitalnih tehnologija od 60-ih godina naovamo.

Izlaganjem pod nazivom „Preserving Fashion Heritage, and Make it Accessible to Everyone, Everywhere They Are“, Daniele Scarante predstavio je projekt *d_archive* čiji cilj je očuvanje modne baštine i razvoj digitalnog zanatskog umijeća stvaranjem replika povijesne odjeće kombinacijom 3D tehnologije i tradicionalnih tehnika. Važan aspekt ovih 3D replika jest detaljno prenošenje tehničkih informacija svakog odjevnog predmeta što ih čini obrazovnim alatima za daljnje proučavanje povijesti mode i promišljanje održivih praksi u modnoj industriji. Replike su javno dostupne na internetskoj stranici *d_archive-a*, a da bi jedna ovakva replika nastala potrebna je suradnja povjesničara kostima i mode, dizajnera, istraživača, dizajnera uzoraka, dizajnera tekstila, programera i drugih stručnjaka.

Modni dizajner Silvio Vujčić i arhitekt i znanstvenik Miro Roman predstavili su zajednički projekt Soll kroz dva predavanja, „All About Soll“ i „Coding Soll“. Soll je AI modni dizajner čiji fizički pandan je modni brend E.A.1/ 1 S.V., što modno oblikovanje čini i virtualnim i fizičkim. Soll računalne podatke iz različitih baza podataka prevodi u modne objekte, koji se potom fizički proizvode prema Soll-ovoj koncepciji. U okviru predavanja, način na koji funkcionira Soll, Vujčić i Roman objasnili su na primjeru Storybook časopisa koji je izdan upravo u suradnji sa Sollom. Ovim projektom tandem ukazuje na budućnost modnih industrija u kojima će umjetna inteligencija postati nezaobilaznom. Predavanje je ujedno otvorilo pitanje o mogućnosti ostvarivanja studentske prakse u studiju Silvia Vujčića.

Gala Marija Vrbanić u svom izlaganju pod nazivom I Want to be a Box predstavila je svoj modni brand Tribute Brand koji uključuje digitalnu modu koja obitava samo u AR svjetovima društvenih mreža, ali i stvarno proizvedene odjevne predmete, prethodno generirane u digitalnom programu.

Zadnje izlaganje održao je Robert Muža iz tvrtke Tronog d.o.o. pod nazivom „Primjena AI u digitalnoj produkciji“. Tronog d.o.o. radi za različite renomirane brendove iz tekstilne industrije, s ciljem pomaganja tvrtkama da ubrzaju i pojednostave svoje procese razvoja proizvoda s pomoću 3D vizualizacija pri čemu koriste i umjetnu inteligenciju.

Na samom kraju savjetovanja bio je organiziran okrugli stol na kojemu su sudjelovali Silvio Vujčić, Jelena Buhaneć i Jelena Miščančuk. Naglasak okruglog stola bio je na poslovanju i implementaciji digitalnih tehnologija u modnom dizajnu i tekstilnim znanostima. Jelena Miščančuk govorila je o svojem iskustvu osnivanja digitalnog brenda Studio ST, koji pruža 3D usluge konstrukcije i dizajna u svrhu izrade prototipa, podrške proizvodnji i promocije. Jelena Buhaneć suvlasnica je u hrvatskoj podružnici NTT (New Textile Technologies d.o.o.) koja se bavi razvojem pametne odjeće koja spaja tekstil i elektroniku. Razgovor je moderiran u smjeru savjetovanja o nužnim kompetencijama studenta za tržište rada i promišljanju o prilagodbi studijskih programa za stjecanje potrebnih kompetencija.

Tema digitalne mode na savjetovanju prezentirana je i u virtualnoj poster sekciji, kroz različite aspekte primjene novih tehnologija u dizajnu i tekstilnoj znanosti, dok su sažeci objavljeni Knjizi sažetaka (*Book of Abstracts*). Žarišnu točku savjetovanja činio je Zbornik sa znanstvenim i stručnim radovima (*Book of Proceedings*) koji su prošli dvostruku međunarodnu recenziju. Slijedom izloženih predavanja te predstavljenih znanstvenih i stručnih radova, nadamo se novom zamahu i oplemenjivanju ishodišta studijskih programa, a kojima će Tekstilno-tehnološki fakultet odgovoriti na potrebe tržišta u području digitalne mode.